

Brüssel, 13.9.2017
COM(2017) 481 final

2017/0219 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Demokraatia on üks nendest põhiväärtustest, millel põhineb Euroopa Liit. Selleks et tagada esindusdemokraatia toimimine Euroopa tasandil, on aluslepingutes määratud, et Euroopa Liidu kodanikud on otseselt esindatud Euroopa Parlamendis.

Õigus ühinemisvabadusele ja õigus sõnavabadusele kuuluvad iga liidu kodaniku põhiõiguste hulka.

Poliitilised erakonnad mängivad esindusdemokraatias olulist rolli, luues otsese sideme kodanike ja poliitilise süsteemi vahel, suurendades nii süsteemi legitiimsust. Sama toimub Euroopa tasandil: Euroopa Liidu lepingu artikli 10 kohaselt „aitavad Euroopa tasandi erakonnad kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele ja liidu kodanike tahte väljendamiselle“. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 12 lõikes 2 on väljendatud sama põhimõtet.

Komisjoni pikaajaline eesmärk on poliitilise debati edendamine Euroopa probleemide üle kogu Euroopa aktiivsete Euroopa tasandi erakondade abil.

2014. aasta Euroopa Parlamendi valimiste eel avaldas komisjon soovitus¹, milles kutsus Euroopa ja liikmesriikide tasandi erakondi üles astuma institutsioonide ja liikmesriikide toel samme tugevdamiseks Euroopa tasandi erakondade rolli Euroopalik poliitiline teadvuse kujundamisel ja Euroopa Liidu kodanike tahte väljendamisel. Üks sellistest sammudest oli „Spitzenkandidat“.

Euroopa tasandi erakonnad reageerisid komisjoni üleskutsule ning 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimised erinesid põhjalikult varasematest. Esmakordselt löid nad seose valimistulemuste ja praeguse Euroopa Komisjoni presidendi, Jean-Claude Junckeri valiku vahel. „Spitzenkandidaten“ ehk Euroopa Komisjoni presidendiks kandideerijad võimaldasid hääletajail oma erinevate poliitiliste programmidega teha informeeritud valik pigem Euroopa alternatiivsete poliitiliste platvormide vahel, kui lähtuda ainuüksi siseriiklikest poliitilistest probleemidest, muutes valimised nii euroopalikumateks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist², võeti vastu selleks, et suurendada Euroopa tasandi erakondade ja nendega seotud poliitilistel sihtasutuste nähtavust, tunnustamist, tõhusust, läbipaistvust ja usaldusväärsust.

Reale tingimustele vastavatele erakondadele ja sihtasutustele pakuti võimalust saada end Euroopa tasandil registreerides Euroopa juriidiliseks isikuks, mis parandaks Euroopa rahalise toetuse kättesaadavust neile. Nende tingimuste hulka kuuluvad esindatus piisavalt suures arvus ELi liikmesriikides, joondumine oma programmis ja tegevuses Euroopa Liidu aluseks olevatest väärtustest, milleks on inimväärikus, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamine.

¹ 12. märtsi 2013. aasta soovitus Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikuma ja tõhusama läbiviimise kohta, C(2013) 1303 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=OJ:L:2013:079:TOC>

² ELT L 317, 4.11.2017, lk 1–27.

Loodi sõltumatu Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste amet (edaspidi „amet“), et registreerida ja kontrollida Euroopa tasandi erakondi ja sihtasutusi ning vajaduse korral kehtestada nende suhtes sanktsioone, sh juhtudel, kui need üksused väidetavasti ei järgi nimetatud euroopalikke põhiväärtusi. Kui tekivad kahtlused, kas erakond või sihtasutus järgib oma tegevuses seda nõuet, võib Euroopa Parlament, nõukogu või komisjon esitada Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste ametile olukorra kontrollimise taotluse. Enne otsustamist, kas kustutada erakond või sihtasutus registrist, peab amet konsulteerima sõltumatute väljapaistvate isikute komiteega.

Sellegipoolest leiti komisjoni aruandes 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimiste kohta,³ et jääb veel palju teha kodanike osaluse ja valimiste kaasavuse suurendamiseks, poliitilise debati Euroopa mõõtme laiendamiseks, madala valmisaktiivsuse suurendamiseks, ELi otsustamisprotsessi demokraatliku legitiimsuse edasiseks suurendamiseks, tähelepanu juhtimiseks liikmesriigi ja Euroopa tasandi erakondade seostele ning poliitilise vastutuse edendamiseks.

Hoolimata edusammudest määruse nr 1141/2014 rakendamisel, on kehtivates õigusnormides lünki, mis tuleks kõrvaldada.

Euroopa Parlament ja mitu Euroopa tasandi erakonda on kutsunud üles neid õigusnorme parandama ja kohandama. Nimetatud määruse rakendamise eest vastutavad Euroopa Parlamendi teenistused on tegelenud mitme juhtumiga, mis tulenesid rahastamise ebakohasest kasutamisest.

2017. aasta märtsis pidas parlament täiskogu arutelu ja esitas komisjonile suulise küsimuse nii igasuguste muudatuste ajastuse kui ka teatavate konkreetsete muudatuste kohta, mis on seotud kaasrahastamise taseme, Euroopa Parlamendi liikmete võimalusega olla mitme erakonna liige, rahastamiseks nõutavate liikmete arvu, referendumikampaaniate rahastamise, finantssuutlikkuse kriteeriumi kehtestamise ja finantsreservide moodustamise lubatavusega.

Selles arutelus väljendas komisjon oma valmisolekut teha koos nõukoguga uute õigusnormide rakendamise algetapis parlamendiga koostööd. 15. juunil 2017 võttis parlament vastu resolutsiooni,⁴ milles kutsus komisjoni üles tegema niipea kui võimalik ettepanekuid kehtiva õigusraamistiku läbivaatamiseks, et kõrvaldada kitsaskohad, eelkõige seoses taotletava kaasrahastamise tasemega, ja seoses Euroopa Parlamendi liikmete võimalusega olla korraga mitme erakonna liige.

Parlament ja tema erakonnad kirjutasid komisjonile, et kinnitada oma huvi muudatuste vastu, mis on lahti kirjutatud komisjonile esitatud ulatuslikus aruandes.

Võttes arvesse eelöeldut ja tuginedes erinevate sidusrühmade ulatuslikule tagasisidele (vt 3. jagu), on komisjon otsustanud teha ettepaneku teha määruses piiratud arv sihtotstarbelisi muudatusi. Nende eesmärk on kõrvaldada lüngad, parandada läbipaistvust, tagada nappide ELi eelarveressursside asjakohane eraldamine ja kulutamine, ning tugevdada seega Euroopa

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimisi käsitlev aruanne, COM(2015) 0206 final., <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2015:0206:FIN>.

⁴ Vt <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0274+0+DOC+XML+V0//ET>

Liidu kodanike tõelist valijaesindatust Euroopa tasandi erakondade kaudu. Muudatused tagavad, et kehtivatest õigusnormidest ei minda mööda ega selle sätteid ei kuritarvitataks.

Vaatlusalused muudatused peaksid hakkama kehtima enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi. Need aitavad lahendada komisjoni tuvastatud probleeme seoses 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimistega, eelkõige seoses liikmesriigi ja Euroopa tasandi erakondade seoste ning poliitilise vastutusega.

- **Konkreetsed käsitletud küsimused**

Esiteks kalduvad kehtivad õigusnormid soodustama kuritarvitamist küsimuses kes võib spondeerida erakonna registreerimist, sest need võimaldavad saavutada nõutava esindatuse taseme (s.o seitsmes liikmesriigis) kas i) tänu piirkondlikes, liikmesriikide või Euroopa Parlamendis esindatud liikmeserakondade toetusele, ii) tänu selliste parlamentide üksikliikmete toetusele või iii) tänu mõlemale nimetatud tegurile.

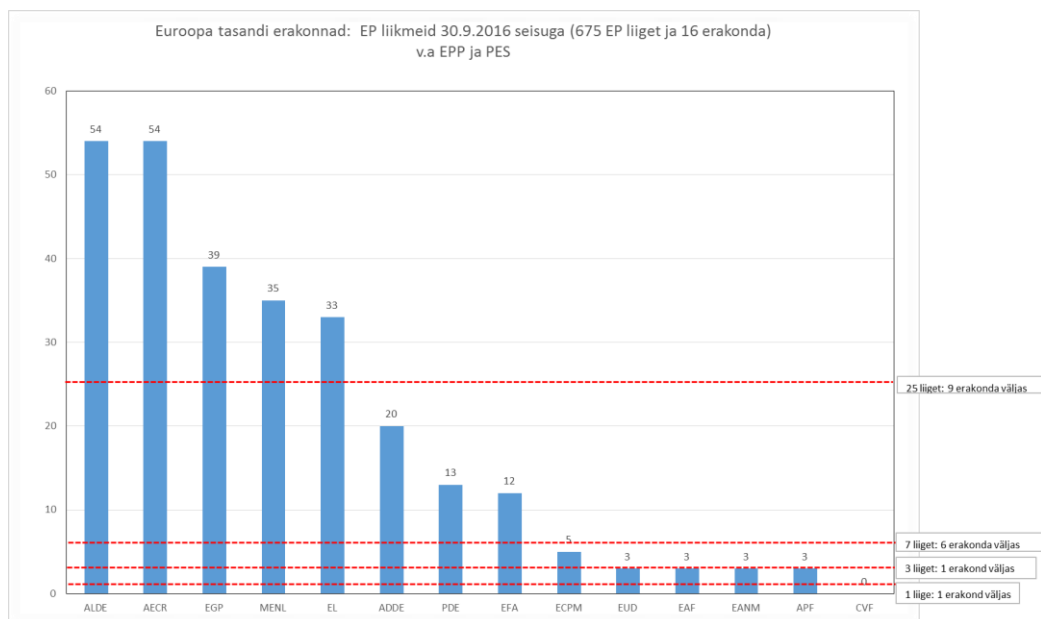
Esimestel aastatel pärast Euroopa tasandi erakondade rahastamiskorra kehtestamist oli enamik toetusesaajaid samast poliitilisest suunast pärit liikmesriikide erakondade ühendustena. Siiski koosneb mitu viimastel aastatel loodud Euroopa tasandi erakonda peamiselt üksikpoliitikutest ja/või domineerib neis tugevasti üks-kaks liikmesriigi erakonda. On mitu näidet sellest, kui liikmesriigi ühe erakonna eri liikmed sponsoreerivad rohkem kui ühte Euroopa tasandi erakonda, mõnel juhul sponsoreerivad samad liikmed mitut erakonda.

Amet on olnud silmitsi ka praktiliste probleemidega seoses liikmesusega mitmes erakonnas. Sageli ei ole selge, kuidas vältida esindatuse mitmekordset arvessevõtmist, ja kuidas kohelda eelnevat liikmesust, kuidas siduda esindatust rahastamiskriteeriumidega, sh kuidas mõjutab see, kui Euroopa Parlamendi liige on erinevate Euroopa tasandi erakondade nimekirjas, ühest küljest registreerimist ja teisest küljest rahastamist.

Teine probleem on seotud Euroopa Parlamendis esindatuse eest saadud **ELi rahastamise proportsionaalsusega**. Praegu võivad Euroopa tasandi erakonnad taotleda rahastamist juhul, kui neid esindab Euroopa Parlamendis vähemalt üks liige. Rida Euroopa tasandi erakondi, samuti Euroopa Parlamendi juhatus on palunud tõsta esindatuse künnise kolmele liikmele, et hoida ära riiklikest vahenditest rahastamise kuritarvitamine ühemeheerakondade kaudu.

Ometi oleks sellise muudatuse praktiline mõju minimaalne, kuna isegi vähim esindatud rahastamiskõlblikel Euroopa tasandi erakondadelt on praegu 3 liiget⁵ (vt joonis). Peale selle tekitaks selline muudatus tõsiseid kahtlusi seoses põhiõigusega ühinemisvabadusele ja valimistele kandidaate esitavate erakondade võimaluste võrdsusega ning piiraks põhjendamatult Euroopa poliitika pluralistlikku olemust.

⁵ Rahu ja Vabaduse Ühendus (APF), Euroopa Rahvuslike Liikumiste Liit (EANM), Euroopa Vabaduse Liit (EAF) ja ELi Demokraadid (EUD). Euroopa tasandi erakonnal Coalition pour la Vie et la Famille (CVF) ei ole oma esindajat Euroopa Parlamendis, ja seega ei ole tal õigust rahastamisele pärast 2017. aastat, mis on 2004. aasta määruse normide viimane kohaldamisaasta.

Veel üks võimalus seda kahtlust hajutada on muuta rahastamiskõlblike Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste rahastamise jaotuskvoote. Praegu jaotatakse 15 % kogu kättesaadavast summast võrdselt kõigi ühe EP liikme künnist ületavate erakondade vahel, jättes 85 % jaotamiseks proportsionaalselt iga erakonna valitud liikmetega (sihtasutuste puhul kasutatakse sama jaotuskvooti). See põhjustab valijate üsna tasakaalustamatu esindatuse parlamendis. Alljärgnevad tabelites,⁶ mille on andnud Euroopa Parlamendi juhatus, on näha fikseeritud rahastamisosa muutmise mõju võrreldes parlamendis esindatuse tasemega seotud osaga. Kindla summa vähendamine 5 %-le aitaks taastada asjakohasema tasakaalu ning tagaks valijate õiglasema ja parema esindatuse parlamendis.

⁶ 2017. aasta rahastamise alusel vastavalt 2004. aasta määrusele, seega võtmata arvesse 2014. aasta määrukses sätestatud nõuet, mille kohaselt peab erakond vahendite saamiseks olema esindatud Euroopa Parlamendis vähemalt ühe liikmega.

EUROOPA TASANDI ERAKONNAD – 2017. AASTAL ANTUD TOETUSED

Taotlenud erakond		Antud toetus [1]	Stsenaarium A (10%/90%) [2]	Vahe [2] / [1] (%)	Stsenaarium B (5 %/95 %) [3]	Vahe [3] / [1] (%)
Euroopa Rahvapartei	EPP	8 893 000	8 893 000	0,0%	8 893 000	0,0%
Euroopa Sotsiaaldemokraatlik Partei	PES	6 941 145	6 941 145	0,0%	6 941 145	0,0%
Euroopa Liberaaldemokraatlik Reformipartei	ALDE	2 468 649	2 496 566	1,1%	2 506 086	1,5%
Euroopa Roheliste Partei	EGP	1 865 999	1 858 466	-0,4%	1 850 933	-0,8%
Euroopa Konservatiivide ja Reformistide Liit	ACRE	2 468 649	2 496 566	1,1%	2 524 483	2,3%
Euroopa Vasakpartei	EL	1 624 939	1 603 226	-1,3%	1 581 513	-2,7%
Euroopa Demokraatide Partei	PDE	552 500	552 500	0,0%	552 500	0,0%
Euroopa Vabaliit	EFA	781 229	709 886	-9,1%	638 543	-18,3%
Eli Demokraadid	EUD	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Euroopa Kristlik Poliitiline Liikumine	ECPM	499 993	412 106	-17,6%	324 220	-35,2%
Euroopa Vabaduse Liit	EAF	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Euroopa Rahvuslike Liikumiste Liit	AEMN	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa Liikumine	MENL	1 696 660	1 688 306	-0,5%	1 671 320	-1,5%
Alliance for Peace and Freedom	APF	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Euroopa Otsedemokraatia Liit	ADDE	1 102 643	1 050 206	-4,8%	997 770	-9,5%
Coalition Pour la Vie et la Famille	CVF	299 109	199 406	-33,3%	99 703	-66,7%
KOKKU		30 873 075	30 209 487	-2,1%	29 518 869	-4,4%

[1]: Büroo 12. detsembri 2016. aasta otsusega antud toetused

Toetusesumma on väikseim summa järgmistest:

1. Toetustootluses taotletud toetussumma
 2. 85 % toetustootlusele lisatud esialgses tegevuseelarves deklareeritud rahastamiskõlblikest kuludest
 3. Võimalik toetusesumma määruse nr 2004/2003 artiklis 10 esitatud jaotuse tulemusena
- Määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:
- 15 % jaotatakse võrdsetes osades;
 - 85 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamenti valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

[2]: Stsenaarium A

Toetussumma on väikseim summa punktis [1] loetletuist, kuid määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:

- 10 % jaotatakse võrdsetes osades;
- 90 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamenti valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

[3]: Stsenaarium B

Toetussumma on väikseim summa punktis [1] loetletuist, kuid määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:

- 5 % jaotatakse võrdsetes osades;
- 95 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamenti valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

EUROOPA TASANDI SIHTASUTUSED – 2017. AASTAL ANTUD TOETUSED

Taotlenud sihtasutus		Antud toetus [1]	Stsenaarium A (10 %/90 %) [2]	Vahe [2] / [1] (%)	Stsenaarium B (5 %/95 %) [3]	Vahe [3] / [1] (%)
Wilfried Martens nimeline Euroopa Poliitikauuringute Keskus	WMCES	5 357 039	5 465 273	2,0%	5 465 273	2,0%
Euroopa edumeelsete uuringute sihtasutus	FEPS	4 536 250	4 536 250	0,0%	4 536 250	0,0%
Euroopa liberaalne foorum	ELF	1 487 768	1 496 250	0,6%	1 496 250	0,6%
Rohelise Euroopa sihtasutus	GEF	1 127 277	1 119 077	-0,7%	1 110 878	-1,5%
Euroopa muutmine	TE	983 080	966 399	-1,7%	949 717	-3,4%
Euroopa demokraatide instituut	IED	403 750	403 750	0,0%	403 750	0,0%
Centrum Maurits Coppieters	CMC	457 035	432 024	-5,5%	385 655	-15,6%
New Direction – Foundation for European Reform	ND	1 487 768	1 500 774	0,9%	1 513 780	1,7%
Euroopa vabaduse sihtasutus	EFF	261 250	203 006	-22,3%	143 914	-44,9%
Euroopa kristlik poliitiline sihtasutus	CPFE/Sallux	310 164	253 899	-18,1%	197 634	-36,3%
Fondation pour une Europe des Nations et des Libertés	FENL	1 010 392	1 010 392	0,0%	1 003 438	-0,7%
Euroopa Otsedemokraatia Instituut	IDDE	670 655	635 595	-5,2%	600 536	-10,5%
Euroopa identiteetid ja traditsioonid	ITE	262 098	203 006	-22,5%	143 914	-45,1%
Euroopa Terra Nostra	ETN	262 098	203 006	-22,5%	143 914	-45,1%
Sihtasutus Pegasus	FP	190 000	126 667	-33,3%	63 333	-66,7%
KOKKU		18 806 623	18 555 367	-1,3%	18 158 234	-3,4%

[1]: Büroo 12. detsembri 2016. aasta otsusega antud toetused

Toetusesumma on väikseim summa järgmistest:

1. Toetustootluses taotletud toetussumma
2. 85 % toetustootlusele lisatud esialgses tegevuseelarves deklareeritud rahastamiskõlblikest kuludest
3. Võimalik toetusesumma määru nr 2004/2003 artiklis 10 esitatud jaotuse tulemusena

Määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:

- 15 % jaotatakse võrdsetes osades;
- 85 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamendi valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

[2]: Stsenaarium A

Toetussumma on väikseim summa punktis [1] loetletuist, kuid määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:

- 10 % jaotatakse võrdsetes osades;
- 90 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamendi valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

[3]: Stsenaarium B

Toetussumma on väikseim summa punktis [1] loetletuist, kuid määruse nr 2004/2003 artiklis 10 on sätestatud, et saadaolevad assigneeringud jaotatakse iga-aastaselt erakondade vahel järgmiselt:

- 5 % jaotatakse võrdsetes osades;
- 95 % jaotatakse nende vahel, kellel on Euroopa Parlamendi valitud liikmeid, proportsionaalselt valitud liikmete arvuga.

Kolmandaks, kuritarvituste ja proportsionaalsuse probleemi järel, on Euroopa tasandi erakondadel ja – suuremal määral – poliitilistel sihtasutustel raskusi praegu kehtiva 15 % kaasrahastamise künnise järgimisega. Euroopa Parlamendi teenistused on seoses sellega puutunud kokku ka kaheldavate tavadega, nagu püüd täita kaasrahastamisnõuet ring-rahavoogude abil. Mis puutub rahastamisvõimesse, siis 2015. eelarveaastal oli parlamendi välisaudiitoril märkusi 8 puhul 28 aruandest. See näitab, et toetusesaajate omavahendid on ebapiisavad.

Paljudel juhtudel saab omavahendite nappust liikmesuse eest saadavate maksete ja toetuste vähesust tasakaalustada vaid mitterahaliste toetustega. 2015. aastal said erakonnad mitterahalisi toetusi 238 009 euro eest ja sihtasutused 283 649 euro eest. Nende toetuste objektiivne hindamine tekitab märkimisväärsed probleeme. Mitmel juhul ei suutnud parlamendi juhatus seda hinnangut üksikasjalikult kontrollida ega veenduda, kas toetused olid tõesti vajalikud nimetatud tegevuste jaoks ja nendega seotud, samuti ei saadud kindlaks määrata, kas need tegevused olid üksnes Euroopa tasandi erakonna või ka partnerorganisatsiooni huvides.

Neljandaks ei ole kehtivad õigusnormid piisavalt selged ja läbipaistvad selle suhtes, millised meetmeid võtta, kui tuvastatakse, et erakond või sihtasutus, mis ei täida enam registreerimiskriteeriume, või on registreeritud väära teabe alusel.

Viiendaks on parlamendi juhatuse kogemuste alusel vaja laiendada võimalike meetmete kohaldamisala erakondade ja sihtasutuste poolt **eeskirjadevastaselt kasutatud vahendite tagasinõudmisele**.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Oma 2017. aasta aruandes kodanike õiguste kohta⁷ tunnistas komisjon, et ELi toimimine põhineb esindusdemokraatial. See eeldab läbipaistvust ning kättesaadavat ja vastutustundlikku poliitilist kultuuri, mida toetavad tõhus valimissüsteem ning teadlik ja aktiivne valijaskond. Selleks on komisjon pühendunud kodanikega peetavate dialoogide tihendamisele ja täiendavate meetmete võtmisele, et selgitada kodanikele oma poliitikat, nagu rõhutas Euroopa Komisjoni president Jean-Claude Juncker 2016. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus; kogu ELi hõlmava teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaania läbiviimisele ELi kodanikuõiguste, sh valimisõiguse teemal enne 2019. aasta valimisi; kõrgetasemelise ürituse korraldamisele 2018. aastal demokraatliku osalemise kohta, pöörates eritähelepanu parimate tavade edendamisele, et suurendada noorte ning haavatavate ja alaesindatud rühmade osalemist ning 2018. aastal parimate tavade edendamisele, mis aitavad kodanikel Euroopa Parlamendi valimistel hääletada ja kandideerida, sealhulgas tavad, mis võimaldavad kodanikel säilitada hääleõigus teise liikmesriiki kolides ja hõlbustavad piiriülest juurdepääsu poliitikat kajastavatele uudistele, ja et toetada valimisaktiivsust ja ulatuslikku demokraatlikku osalemist 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel⁸. Käesolev ettepanek on nende prioriteetidega kooskõlas ja sisaldab lisaks eelmises jaos püstitatud küsimustele mõningaid muutusi, et suurendada liikmeriigi tasandi erakondade ja Euroopa tasandi erakondade suhte läbipaistvust.

Rida algatusi on selle läbivaatamisega kaudselt seotud, eelkõige komisjoni soovitus⁹ Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikuma ja tõhusama läbiviimise kohta ja nii 1976. aasta Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva akti kui ka Euroopa Ülemkogu otsuse¹⁰ (Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta) reform.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 224, milles sätestatakse, et „Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu eeskirjad, mis reguleerivad Euroopa tasandil toimivaid erakondi, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artikli 10 lõikes 4, ning eelkõige nende rahastamise eeskirju”, samuti Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu¹¹ artikkel 106a.

⁷ COM(2017)30 final

⁸ Parimate tavade raames käsitletakse ka e-demokraatia vahendeid, kaughääletamise korda (nt e-hääletamist), piiriülest juurdepääsu poliitilisele teabele ja seda, kuidas suurendada väikest valimisaktiivsust.

⁹ http://ec.europa.eu/justice/citizen/document/files/c_2013_1303_en.pdf.

¹⁰ Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsus Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.181.01.0057.01.ENG.

¹¹ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/consolidated_version_of_the_treaty_establishing_the_european_atomic_energy_community_et.pdf

- **Subsidiaarsus**

Kehtiva määrusega nähakse ette ELi tasandi süsteem, k.a eriline Euroopa tasandi juriidilise isiku staatus erakondadele ja sihtasutustele ning rahastamine ELi eelarvest, ning selle süsteemi mis tahes puudusi saab parandada üksnes ELi õigusaktiga. Seepärast ei ole üksnes liikmesriigi meetmed selleks sobivad.

Muudatused, millele ettepanekus keskendutakse, vastavad seega täielikult subsidiaarsuse põhimõttele. Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirju ja rahastamist reguleerivaid eeskirju on võimalik sätestada ainult ELi tasandil. Võimalikke reformimeetmeid kindlaks määrates on komisjon toiminud tähelepanelikult, et võtta arvesse aluslepingute protokollis nr 2 sisalduvaid põhimõtteid.

- **Proportsionaalsus**

Nagu selgitatakse 5. jaos, ei lähe väljapakutud meetmed kaugemale sellest, mis on vajalik Euroopa demokraatia ja ELi institutsioonide väljaarendamise ja tugevdamisega seotud pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks, milleks on muuta Euroopa tasandi erakonnad ja Euroopa tasandi poliitilised sihtasutused tõhusamateks ja usaldusväärsemateks demokraatlikeks toimijateks. Seega vastab ettepanek täielikult proportsionaalsuspõhimõttele.

- **Vahendi valik**

Olemasolevat määrust saab muuta üksnes määrusega.

3. KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA JA MÕJUHINNANGUD

- **Konsulteerimine sidusrühmadega ning eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Kõnealust ettepanekut ette valmistades oli komisjon asjaomaste sidusrühmadega tihedas dialoogis ning konsulteeris nendega pidevalt. Komisjon pidas mitu kohtumist Euroopa tasandi erakondade, Euroopa Parlamendi poliitiliste rühmade, Euroopa Parlamendi liikmete, Euroopa Parlamendi teenistuste, Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi sihtasutuste ameti esindajatega ning liikmesriikide ekspertidega.

12. juulil 2017 toimus kuulamine Euroopa Parlamendi Põhiseaduskomisjonis¹². Komitee liikmed koos ameti direktori, Euroopa Parlamendi finantsküsimumuste peadirektori ja komisjoni esindajaga arutasid praeguse määruse võimalikke muudatusi. Jõuti laialdasele konsensusele, et enne tulevasi Euroopa Parlamendi valimisi on vaja kõrvaldada teatavad lüngad määruses. Muudatused, millele keskendutakse, suurendaksid läbipaistvuse taset ja aitaksid kõrvaldada lünki, mis võimaldavad kehtiva määruse eesmärkidest mööda minna ja selle sätteid kuritarvitada.

Euroopa tasandi erakonnad ja sihtasutused, parlamendi teenistused ja amet on tuvastanud praeguses määruses ka muid võimalikke puudujääke, mida aga loeti vähem kiireloomulisteks.

Huvitatud isikud esitasid erakondade ja poliitiliste sihtasutuste juhtimist käsitlevate, nii määrusest (EÜ) nr 1141/2014 kui ka finantsmäärusest tulenevate kehtivate eeskirjade kohta oma panuse, mis põhines nende kogemusel ja teadmistel.

¹² Päevakorra, kõnelejate nimekirja ja järeldused leiate aadressil <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+AFCO-OJ-20170712-1+01+DOC+PDF+V0//ET>

- **Mõju hindamine**

Eelduste kohaselt suurendab ettepanek määruse nr 1141/2014 eesmärkide saavutamise tulemuslikkust mõningate lünkade kõrvaldamise teel selles. See põhineb, nagu eespool öeldud, erinevate sidusrühmade ulatuslikult panusel ja piiratud arvu sihtotstarbeliste lahenduste analüüsil.

Käesolevale ettepanekule ei ole lisatud konkreetset mõjuhinnangut, sest sellel ei ole eelduste kohaselt laiemat majanduslikku, sotsiaalset ega keskkonnamõju.

- **Põhiõigused**

Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 2 „*rajaneb Euroopa Liit sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine. Need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus.*“

Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 10 lõigetele 1 ja 2 „*toimib liit esindusdemokraatia alusel*“ ja „*on kodanikud liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis*“. Sama sätte neljandas lõigus on sätestatud: „*Euroopa tasandi erakonnad aitavad kaasa euroopaliku poliitilise teadvuse kujundamisele ja liidu kodanike tahte väljendamisele*“. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 11 ja 12 on sätestatud õigus väljendusvabadusele ja ühinemisvabadusele. Konkreetselt on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 12 öeldud, et „*igäühel on õigus rahumeelselt koguneda ning moodustada ühinguid kõigil tasanditel, eelkõige poliitika, ametiühingute ja kodanikuühiskonna valdkonnas; see kätkeb igäühe õigust ametiühingu luua ja neisse astuda. Liidu tasandi poliitilised erakonnad toetavad liidu kodanike poliitilise tahte väljendamist*“.

Käesoleva ettepaneku kohaste muudatuste eesmärk on loetletud sätete järgimine, ja seega on need kooskõlas harta artikliga 12 tagatud põhiõigustega ning jõustavad neid.

4. MÕJU EELARVELE

Euroopa tasandi erakondadele ja Euroopa tasandi poliitilistele sihtasutustele eraldatavad ELi vahendid tulevad jätkuvalt Euroopa Parlamendi eelarvest. Käesoleva ettepanekuga ei kavandata muuta eraldatud summade jaotust. Käesolev ettepanek ei mõjuta märkimisväärselt liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Hindamine ja aruandlus**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on reformida piiratud ulatuses ja sihipäraselt praegust määrust, milles endas on sätestatud ulatuslikum läbivaatamine. Tehakse ettepanek muuta läbivaatamise ajakava nii, et see põhineks olulisel määral nii praeguse määruse kui ka siin kavandatavate muudatuste praktilistel tulemustel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Et tagada Euroopa tasandi erakondade puhul tõeline Euroopa mõõde ja suurendada läbipaistvust, tagades samal ajal Euroopa rahastuse asjakohase kasutamise, teeb komisjon ettepaneku teha määruses (EÜ) nr 1141/2014 piiratud arv sihtotstarbelisi muudatusi, et lahendada küsimus, kes võib sponsoreerida erakonna registreerimist, muuta rahastamine

proportsionaalsemaks Euroopa tasandi erakondade esindatusega Euroopa Parlamendis ning lahendada Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste raskused kaasrahastamise künnise saavutamisel. Sellised muutused kõrvaldaksid kehtivate õigusnormide lüngad, mis muudavad võimalikuks kuritarvitused.

„**Mitme erakonna liikmesuse**“ probleemi lahendamiseks kaaluti mitut võimalust: i) keelata samast liikmesriigi erakonnast Euroopa Parlamendi liikmetele erinevate Euroopa tasandi erakondade sponsoreerimine; ii) mitte lubada enam piirkondlike parlamentide liikmetel registreerimist sponsoreerida ning iii) lubada sponsoreerida üksnes liikmesriikide erakondadel. Viimatinimetatud loeti kõige tulemuslikumaks võimaluseks, kuna sellega saavutatakse sama eesmärk, mis võimalusega i, kuid õiglasemal ja lihtsamini rakendataval moel.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku muuta artikli 3 lõike 1 punkti b nii, et Euroopa tasandi erakonna loomise sponsoreerimine oleks lubatud üksnes erakondadele, ja mitte enam üksikisikutele. See muudaks raskemaks liikmesriikides olulise esindatusega üksustest Euroopa tasandi erakondade loomise ja Euroopa rahastuse saamise pärast seda, kui nad on saavutanud ühe Euroopa Parlamendi liikme künnise.

See muudatus ei takista Euroopa tasandi erakondi lubamast üksikliikmesust, lihtsalt sellist liikmesust enam registreerimise otstarbel ei arvestataks. Seepärast ei tehta ettepanekut muuta erakonna või ühenduse määratlust.

Et lahendada Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste raskused kehtiva 15 % kaasrahastamise künnise saavutamisel, tuleks seda alandada, mis võimaldaks suunata rohkem Euroopa tasandi erakondadele ja sihtasutustele antavat kindlasummalist riiklikku rahastust asjakohasemalt, näiteks valimiskampaaniates. See pärsiks ka küsitavaid tavasid. Komisjon, olles kaalunud mitut võimalust, otsustas teha ettepaneku vähendada artikli 17 lõikes 4 sätestatud kaasrahastamisnõuet Euroopa tasandi erakondade puhul 10 %-le ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste puhul 5 %-le.

Komisjoni jaoks on olnud alati oluline Euroopa Parlamendi valimiste **läbipaistvuse** tase. Luues selgema seose liikmesriikide ja Euroopa tasandi erakondade vahel, saab suurendada selgust ja läbipaistvust. See on eriti oluline, sest käesoleva ettepaneku eesmärk on lubada sponsoreerida Euroopa tasandi erakondi vaid erakondadel. Kodanikele tuleks pakkuda selget ja asjakohast eelteavet, sh erakonna sidemete kohta, et nad mõistaksid oma hääle mõju Euroopa tasandi erakondade tasemel. Tehakse ettepanek nõuda Euroopa tasandi erakonnalt rahastamise saamiseks täiendava tingimuse täitmist, lisades artiklisse 18 uue lõike 3a, milles nõutaks erakonnalt, et ta avaldaks oma liikmeserakondade veebisaitidel oma poliitilise programmi ja logo, samuti teabe Euroopa Parlamendi valimiste kandidaatide ja Euroopa Parlamendi liikmete soolise koosseisu kohta.

Tehakse ettepanek parandada ELi rahastuse proportsionaalsust, sidudes selle selgemalt esindatusega parlamendis, muutes selleks artikli 19 lõikes 1 sätestatud **rahastamise jaotuskvooti**. Tehakse ettepanek vähendada kindlat summat 5 %-le, suurendades seeläbi seda osa, mis jagatakse proportsionaalselt parlamenti valitud liikmete arvuga. Eelnimetatud põhjustel lükati tagasi alternatiivne valikuvõimalus suurendada rahastamiskõlblikkuse saamiseks vajalikku esinduskünnist.

Kui Euroopa tasandi erakond või sihtasutus **ei täida enam ükskõik millist registreerimiskriteeriumi**, sh eelkõige seoses esindatuse ja osalemisega euroopa Parlamendi valimistel, või kui registreerimine toimus väära/eksitava teabe alusel, peaks ametil olema õigus erakond registrist välja jätta. Euroopa Kohtu kohtupraktika võimaldab soodsa haldusakti

mõistliku aja jooksul tagasiulatuvalt kehtetuks tunnistada, austades samal ajal meetme toetusesaaja õiguspäraseid ootusi, kes võis loota akti õiguspärasusele. Artiklis 27 tehtud muudatused muudavad selle selgemaks, et amet saaks õigusnorme tulemuslikumalt jõustada.

Selleks et kaitsta Euroopa Liidu finantshuve ja liidu mainet, peab Euroopa Parlamendi eelarvevahendite käsutajal olema õigus **nõuda tagasi** valesti makstud vahendid üksikisikutelt, kes on pannud omakasu või muude üksuste või üksikisikute kasu saamise ajendil toime Euroopa Liidu finantshuvide vastaseid rikkumisi. Seepärast muudab komisjon artiklit 30.

Peale selle teeb komisjon ettepaneku kohandada paralleelselt üleminekumeetmetega kehtiva määruse läbivaatamissätet nii, et 2022. aasta esimesel poolel saaks avaldada hindamisaruande ja seega ka hinnata kehtiva määruse kavandatavaid muudatusi.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 224,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹³,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁴,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust¹⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL, Euratom) nr 1141/2014 on sätestatud Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste eriomane Euroopa tasandi õiguslik staatus ning nende rahastamine Euroopa Liidu üldeelarvest.
- (2) On ilmnenud vajadus määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 muuta, et paremini saavutada eesmärk innustada ja abistada Euroopa tasandi erakondi ja nendega seotud poliitilisi sihtasutusi nende püüdlustes tugevdada sidet Euroopa kodanikuühiskonna ja liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi vahel.
- (3) On vajalik tagada paremini Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste tõeliselt riikidevaheline mõõde seoses eriomase Euroopa tasandi õigusliku staatuse omandamisega registreerimise kaudu. Lisaks ja selleks et tugevdada liikmesriigi ja liidu tasandi poliitika sidusust ning vältida mitme sarnaste või identsete poliitiliste suundumustega Euroopa tasandi erakonna loomist liikmesriigi üksikerakonna poolt, tuleks välistada, et liikmesriigi ühe ja sama üksikerakonna liikmeid võetaks arvesse erinevates poliitilistes ühendustes esindatuse miinimumnõuete täitmiseks nende ühenduste registreerimiseks Euroopa tasandi erakonnana. Seepärast tuleks esindatuse miinimumnõuete täidetuse hindamiseks võtta arvesse üksnes erakondi ja mitte enam üksikisikuid.

¹³ ELT C , , lk .

¹⁴ ELT C , , lk .

¹⁵ ELT C , , lk .

- (4) Euroopa tasandi erakondadel ja poliitilistel sihtasutustel tuleks võimaldada kasutada ära suurem osa Euroopa Liidu üldeelarves nende rahastamiseks mõeldud assigneeringutest. Seepärast tuleks suurendada Euroopa Liidu üldeelarvest antava rahalise panuse või toetuste osatähtsust Euroopa tasandi erakonna eelarves märgitud iga-aastastes hüvitatavates kuludes ja Euroopa tasandi poliitilise sihtasutuse kantud rahastamiskõlblikes kuludes.
- (5) Läbipaistvuse huvides ning selleks, et tõhustada Euroopa tasandi erakondade kontrolli ja demokraatlikku vastutust ja sidet Euroopa kodanikuühiskonna ja liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi vahel, tuleks teha Euroopa Liidu üldeelarvest rahastamise tingimuseks asjaomase Euroopa tasandi erakonna programmi ja logo, samuti teabe avaldamine Euroopa Parlamendi valimiste kandidaatide ja Euroopa Parlamendi liikmete soolise koosseisu kohta liikmeserakondade poolt.
- (6) Selleks et muuta Euroopa Liidu üldeelarve vahendite jaotus proportsionaalsemaks, nii et see peegeldaks objektiivselt valijate tõelist toetust Euroopa tasandi erakonnale, tuleks Euroopa tasandi erakondade rahastamine, ja sellega seoses ka asjaomaste nendega seotud poliitiliste sihtasutuste rahastamine siduda tihedamalt valijate toetuse tõendatava tasemega. Seepärast tuleks rahastuse jaotuse põhimõtteid kohandada, et võtta paremini arvesse Euroopa Parlamendi liikmete osatähtsust igas Euroopa tasandi erakonnas.
- (7) Kui Euroopa tasandi erakond või poliitiline sihtasutus ei täida asjaolude muutuse tõttu enam ükskõik millist registreerimise tingimust, tuleks ta registrist eemaldada.
- (8) Õiguskindluse ja läbipaistvuse huvides tuleks sõnaselgelt sätestada, et Euroopa tasandi erakonna või poliitilise sihtasutuse võib mõistliku aja jooksul registrist eemaldada juhul, kui erakond või sihtasutus on esitanud väära või ebatäieliku teabe, mille alusel tehti asjaomase erakonna või sihtasutuse registreerimisotsus.
- (9) Tugevdada tuleks ELi finantshuvide kaitset, sätestades, et rikkumise korral tagataks Euroopa Liidu üldeelarvest antud rahastuse tagasinõudmine valesti makstud vahendite sissenõudmise teel ka asjaomases rikkumises süüdi olevate füüsiliste isikute käest.
- (10) Et hinnata käesoleva määrusega muudetud määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 mõju selle praktilise kohaldamise käigus saadud piisavate tõendite alusel, tuleks kavandatud põhjaliku läbivaatamise tähtaega edasi lükata.
- (11) Uusi nõudeid avaldada Euroopa tasandi erakonna programm ja logo ning sooline koosseis tuleks kohaldada võimalikult laialdaselt rahastamistaotluste puhul juba 2019. aastal, mil toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. Seepärast tuleks ette näha üleminekukord.
- (12) Määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist, muudetakse järgmiselt:

- 1) Artikli 3 lõike 1 punktis b asendatakse esimene lõik järgmisega:

„selle liikmeserakonnad peavad asuma vähemalt veerandis liikmesriikides või olema seal esindatud Euroopa Parlamendi, riikide parlamentide, piirkondlike parlamentide või piirkondlike assambleede liikmetega või“

2) Artikli 17 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Rahalised toetused Euroopa Liidu üldeelarvest ei ületa 90 % Euroopa tasandi erakonna eelarves kirjendatud iga-aastastest hüvitatavatest kuludest ning 95 % Euroopa tasandi poliitilise sihtasutuse kantud iga-aastastest rahastamiskõlblikest kuludest. Euroopa tasandi erakonnad võivad kasutada hüvitatavate kulude katmiseks eraldatud liidu vahendite kasutamata jäänud osi nende eraldamisele järgneva eelarveaasta jooksul. Nimetatud eelarveaasta lõpuks endiselt kasutamata jäänud summad nõutakse sisse vastavalt finantsmäärusele.“

3) Artiklisse 18

lisatakse lõige 3a:

„3a. Euroopa tasandi erakond peab esitama taotluses tõendid selle kohta, et tema liikmeserakonnad on oma veebisaitidel 12 kuu jooksul kuni taotluse esitamiseni katkematult avaldanud Euroopa tasandi erakonna programmi ja logo ning teabe kõigi Euroopa tasandi erakonna liikmeserakondade viimaste Euroopa Parlamendi valimiste kandidaatide ja Euroopa Parlamendi liikmete soolise koosseisu kohta.“

4) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Euroopa tasandi erakondadele ja Euroopa tasandi poliitilistele sihtasutustele kättesaadavad assigneeringud, millest on antud toetusi vastavalt artiklile 18, jaotatakse igal aastal järgmiselt:

— 5 % jaotatakse võrdsetes osades toetust saavate Euroopa tasandi erakondade vahel;

— 95 % jaotatakse toetust saavate Euroopa tasandi erakondade vahel proportsionaalselt nende Euroopa Parlamenti valitud liikmete osaga.

Samasugust jaotust kasutatakse vahendite eraldamiseks Euroopa tasandi poliitilistele sihtasutustele, võttes aluseks nende liikmesuse Euroopa tasandi erakonnas.“

5) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) Lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kui artikli 10 lõigetes 2–5 sätestatud korra kohaselt on kindlaks tehtud, et see ei täida enam ühte või mitut artikli 3 lõikes 1 või artikli 3 lõikes 2 sätestatud tingimust, või „

b) Lõikele 1 lisatakse järgmine lõik ba:

„ba) kui asjaomane erakond või sihtasutus ei täida ühte või mitut artikli 3 lõikes 1 või artikli 3 lõikes 2 sätestatud registreerimise tingimust, ja kui erakond või sihtasutus on saavutanud otsuse enda registreerimiseks kõnealuste tingimuste kohta väärat või ebaõiget teavet esitades; tehakse mõistliku aja jooksul otsus eemaldada erakond või sihtasutus registrist hetkest, mil amet oleks saanud tuvastada, et kõnealune erakond või sihtasutus ei täitnud asjaomast tingimust või asjaomaseid tingimusi;“

c) Lisatakse järgmine lõige 5a:

„5a. Kui amet määrab lõike 2 punkti a alapunktis v või vi osutatud olukordades rahalise karistuse, võib ta tagasinõudmiseks vastavalt artikli 30 lõikele 2 otsustada, et füüsiline isik, kes on Euroopa tasandi erakonna või poliitilise sihtasutuse haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liige, või kellel on volitused Euroopa tasandi erakonda või poliitilist

sihtasutust esindada, selle nimel otsuseid teha või seda kontrollida, vastutab järgmistel juhtudel samuti rikkumise eest:

a. Lõike 2 punkti a alapunktis v osutatud olukorras, kui selles sättes osutatud kohtuotsuses on leitud, et füüsiline isik vastutab samuti kõnealuse ebaseadusliku tegevuse eest;

b. Lõike 2 punkti a alapunktis vi osutatud olukorras, kui füüsiline isik on vastutav ka kõnealuse käitumise või ebatäpsuste eest.“

6) Artikli 30 lõikele 2 lisatakse järgmine lause:

„Euroopa Parlamendi eelarvevahendite käsutaja nõuab füüsiliselt isikult, kelle suhtes on tehtud otsus vastavalt artikli 27 lõikele 5a, tagasi ka vastavalt toetuslepingule või otsusele alusetult makstud summad.“.

7) Artikkel 38 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 38

Hindamine

Euroopa Parlament avaldab ametiga konsulteerimise järel viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist aruande käesoleva määruse kohaldamise ja rahastatud tegevuse kohta. Aruanne hõlmab asjakohasel juhul põhikirja ja rahastamissüsteemidesse tehtavaid võimalikke muudatusi.

Hiljemalt kuus kuud pärast Euroopa Parlamendi aruande avaldamist esitab komisjon aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ja koos sellega asjakohasel juhul seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.“

8) Lisatakse artikkel 40a:

„Artikkel 40a

Üleminekusätted

Erandina artikli 18 lõike 3a punktist a ja seoses 2019. eelarveaasta rahastamisaotlustega nõuab Euroopa Parlamendi eelarvevahendite käsutaja enne rahastamisaotluse kohta otsuse tegemist Euroopa tasandi erakonnalt tõendeid, mis osutavad, et selle liikmeserakonnad on oma veebisaitidel alates ühe kuu möödumisest määruse (EL, Euratom) nr XX/2018 jõustumisest avaldanud katkematult Euroopa tasandi erakonna programmi ja logo ning teabe Euroopa tasandi erakonna iga liikmeserakonna viimaste Euroopa Parlamendi valimiste kandidaatide ja Euroopa Parlamendi liikmete soolise koosseisu kohta.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*